

**Cyngor Sir Ceredigion
Ceredigion County Council**

**Adroddiad Blynyddol y
Llywodraethwyr i Rieni
*Governors' Annual
Report to Parents***

Ysgol / School: Tal-y-bont

Blwyddyn / Year : 2021-2022

Cyflwyniad:

Mae'n ofynnol i Gyrrff Llywodraethol ysgolion a gynhelir gynhyrchu Adroddiad Blynyddol i Rieni. Mae cynnwys yr adroddiad yn statudol, er gall Gyrrff Llywodraethol ddewis i ychwanegu gwybodaeth allai fod yn ddefnyddiol.

Yr adroddiad blynyddol yw'r prif ddull ffurfiol y gall y Corff Llywodraethol ddangos eu hatebolrwydd i Rieni. Mae'n cynnig cyfle nid unig i gyfathrebu â Rhieni - yr hyn sydd wedi bod yn digwydd yn yr ysgol yn ystod y flwyddyn flaenorol ond hefyd i rannu cynlluniau'r Corff Llywodraethol ar gyfer hyrwyddo safonau uchel o gyflawniad addysgol ac i fynd ati i gasglu barn Rhieni am y dyfodol.

Mae'r Rheoliadau yn caniatáu i ysgolion ddarparu Adroddiad llawn yn unig i'r Rhieni sydd yn gofyn am gopi a chyhoeddi crynodeb ar gyfer yr holl Rieni.

Gellir cael mynediad i gopi o'r Adroddiad llawn ar wefan yr ysgol

<https://www.talybont.ceredigion.sch.uk>

neu drwy gysylltu â'r ysgol – **Ysgol Gymunedol Tal-y-bont, Tal-y-bont, Ceredigion. SY24 5HE**
01970 832276 prif@talybont.ceredigion.sch.uk

Introduction:

All Governing Bodies of maintained schools are required to produce an annual report to parents. The contents are statutory, however Governing Bodies may choose to add additional information which they think may be useful.

The Annual Report is the main formal means by which the Governing Body can demonstrate their accountability to parents. It provides an opportunity to not only engage with parents on what has been happening at the school during the previous year but to share the governing body's plans for promoting high standards of educational achievement and to actively seek the views of parents for the future.

The Regulations allow for schools to make available the full report only to those parents who request it, and to issue a summary report for distribution to parents.

Copies of the full report can be accessed via the school website

<https://www.talybont.ceredigion.sch.uk>

or by contacting the school on **Ysgol Gymunedol Tal-y-bont, Tal-y-bont, Ceredigion. SY24 5HE**
01970 832276 prif@talybont.ceredigion.sch.uk

ADRAN 1 – CRYNODEB O'R ADRODDIAD**SECTION 1 – SUMMARY REPORT**

Annwyl Riant / Gwarcheidwad

Fel Cadeirydd y Llywodraethwyr, mae'n bleser gennyf gyflwyno adroddiad blynyddol y llywodraethwyr i rieni am y flwyddyn ysgol 2021-2022. Effeithiwyd eto ar y flwyddyn academaidd ddiwethaf gan y pandemig a pharhaodd yr ysgol i weithio'n agos gyda staff a phlant yr effeithiwyd arnynt gan Covid. Rwy'n siŵr y byddwch yn cytuno, er gwaethaf gorfod goresgyn y problemau hyn, bod y staff wedi gwneud gwaith ardderchog, gan amlygu anghenion addysgol ac emosiynol y plant.

Hoffwn ddiolch i'r athrawon, y staff cymorth a'r rhieni am sicrhau bod plant Ysgol Tal-y-bont nid yn unig wedi cynnal safonau yn yr ysgol, ond yn aml wedi rhagori arnynt. Rydym wedi parhau â'n hymrwymiad i gefnogi mentrau lleol a chenedlaethol fel Ysgolion Iach a Sustrans Cymru sy'n hyrwyddo teithiau diogel i'r ysgol.

Ar ran y Llywodraethwyr, hoffwn ddiolch i holl staff yr ysgol am eu hymrwymiad parhaus a'u gwaith diflino i'r ysgol.

Dear Parent / Guardian

As Chair of Governors, I am pleased to submit the governors' annual report to parents for the school year 2021-2022. The last academic year was again affected by the pandemic and the school continued to work closely with staff and children that were affected by Covid. I'm sure you'll agree that despite having to surmount these problems the staff have done an amazing job, highlighting both the educational and emotional needs of the children.

I would like to thank the teachers, support staff and parents for ensuring the children of Ysgol Tal-y-bont have not only maintained standards in the school, but often excelled them. We have continued our commitment to support local and national initiatives such as Healthy Schools and Sustrans Cymru that promote safe journeys to school.

On behalf of the Governors, I would also like to thank all the school staff for their dedication to the school and to the welfare of the children.

Yn gywir / Yours sincerely,

Bethan Davies
Cadeirydd

**1. Hysbyseb o Gyfarfod Blynyddol Rhieni/Llywodraethwyr i ddod *(os caiff ei gynnal o dan Adran 94 o Ddeddf Trefniadaeth Safonau Ysgolion (Cymru) 2013):
Notification of upcoming AGPM Meeting *(if held under Section 94 of the School Standards Organisation (Wales) Act 2013:**

Dyddiad / Date	Dim / None
Amser / Time	
Lleoliad / Venue	
Pwrpas – Eitemau Agenda / Purpose -Agenda items	
Gweithredu ers y Cyfarfod Blynyddol diwethaf / Actions following the previous AGPM	

**2. Gwybodaeth am seddi gwag Rhieni Llywodraethwyr / etholiadau sydd i ddod:
Information regarding Parent Governor vacancies / upcoming elections:**

Nifer y seddi gwag presennol ar gyfer Rhiant Lywodraethwyr / Number of current Parent Governor vacancies	1
--	---

Os oes gennych ddi-ddordeb mewn bod yn Rhiant Lywodraethwr ar y Corff Llywodraethol ac mae swydd wag, mi fydd angen i chi gwblhau ffurflen enwebu a gallwch ei gael o'r Ysgol neu'r Tîm Cefnogi Llywodraethwyr:

<http://www.ceredigion.gov.uk/preswylwr/ysgolion-ac-addysg/llywodraethiant-ysgolion/gwneud-cais-i-ddod-yn-llywodraethwr/>

01970 633676/685 llywodraethwyr@ceredigion.gov.uk

If you are interested in becoming a Parent Governor on the Governing Body and there is a vacancy, you will need to complete a nomination form which you can obtain from the School or from the Governor Support Team:

<http://www.ceredigion.gov.uk/resident/schools-education/school-governance/apply-to-become-a-governor/>

01970 633676/685 governors@ceredigion.gov.uk

3. Darpariaeth chwaraeon yn yr Ysgol a'r ddarpariaeth a wnaed ar gyfer gweithgareddau chwaraeon allgyrsiol / Sports provision at the School and extra-curricular sports activities:

Darpariaeth chwaraeon gan gynnwys gweithgareddau allgyrsiol:

Sports provision including extra-curricular activities:

Ni fu'n bosib i'r ysgol ddarparu yr un amrywiaeth o ddigwyddiadau chwaraeon ar hyd y flwyddyn oherwydd sefyllfa Covid yn lleol ond rydym wedi parhau i ddarparu gwersi addysg gorfforol amrywiol yn wythnosol.

Ailgyflwynwyd gwersi nofio yn ystod y flwyddyn a buont yn boblogaidd iawn. Bu'r plant hefyd yn cystadlu'n llwyddiannus mewn nifer o gystadlaethau megis rygbi, hoci, pêl rwyd ac ym mabolgampau'r ardal yn erbyn ysgolion eraill ardal Aberystwyth.

Pan fu'n bosib, bu'r Llysgenhadon Efydd yn trefnu gweithgareddau gan sicrhau bod pob plentyn ysgol yn cael cyfle i gymryd rhan.

Rydym yn gobeithio y bydd modd ail-ddechrau ar ein rhaglen o weithgareddau yn y flwyddyn addysgol nesaf.

It was not possible for the school to provide the same variety of sporting events during the year due to the local Covid situation, but we have continued to provide various weekly PE lessons.

Swimming lessons were re-introduced during the year and proved to be very popular. The children also competed successfully in many competitions such as rugby, hockey, netball and in the area sports against other schools in the Aberystwyth area.

Whenever possible, the Bronze Ambassadors organized exciting activities ensuring that all school children had the opportunity to participate.

We hope to be able to resume our full program of activities in the next educational year.

ADRAN 2 – ADRODDIAD BLYNYDDOL LLAWN:

SECTION 2 – FULL ANNUAL REPORT:

1. Aelodaeth y Corff Llywodraethol / Governing Body Membership:

Cadeirydd ar gyfer y flwyddyn gyfredol: <i>Chairman for the current year:</i>	Bethan Davies (Cymunedol/Community)
Is-Gadeirydd am y flwyddyn gyfredol: <i>Vice-Chairman for the current year:</i>	Cathryn Lloyd-Williams (Rhiant/Parent)

Aelodaeth y Corff Llywodraethol / Governing Body Membership:

Enw / Name	Categori (e.e. ALI / Cymunedol / Rhiant) Category (e.g. LA / Community / Parent)	Cyfrifoldeb / Responsibility	Dyddiad Gorffen / Expiry Date
Catrin Davies	Awdurdod Lleol/Local Authority		Mai 2026

Rhian Nelmes	Awdurdod Lleol/Local Authority		Mawrth 2026
Trish Huws	Cymunedol/Community		Mawrth 2024
Cathryn Lloyd Williams	Rhiant/Parent		Gorffennaf 2026
Helen Ovens	Rhiant/Parent		Hydref 2023
Siwan Evans	Rhiant/Parent		Hydref 2024
	Staff sydd ddim yn dysgu/Non-teaching Staff		Sedd wag
Llio Rhys	Staff		Hydref 2024

Clerc i'r Corff Llywodraethol / Clerk to the Governing Body:

Enw / Name	Pauline Lucas
Cyfeiriad / Address	Adran y Llywodraethwyr, Canolfan Rheidol SY24 5BZ

Yn ystod y flwyddyn fe ddaeth cyfnod y canlynol ar y Corff Llywodraethol i ben:- Ellen ap Gwynn ac Eirian Evans. Hoffwn ddiolch yn fawr iddynt am eu cyfraniad gwerthfawr dros y blynnyddoedd.

During the year, the following's term of on the Governing Body came to an end:- Ellen ap Gwynn and Eirian Evans. I would like to thank them very much for their valuable contribution over the years.

2. Datganiad Ariannol Llawn ar gyfer y flwyddyn flaenorol / Full Financial Statement for the previous year:

Atodwch datganiad ariannol llawn ar gyfer y flwyddyn flaenorol neu gwblhewch y tablau isod: (Atodiad 1)

Attach full financial statement for the previous year or complete the tables below: (Attachment 1)

3. Defnydd y Grant GAD / Use of the PDG Grant:

Swm y GAD a ddyrannir i'r Ysgol: / PDG amount allocated to the School:	£16,100
Sut mae'r Grant GAD wedi lleihau effaith tlodi ar gyrhaeddiad addysgiadol: <i>How the PDG grant has been used to reduce the impact of poverty on educational attainment:</i>	
Defnyddiwyd y Grant Datblygu Disgyblion yn bwrpasol i ddiwallu anghenion disgyblion penodol, trwy brynu adnoddau a sicrhau staff ychwanegol i gefnogi disgyblion a chodi safonau mewn meysydd penodol o lythrennedd a rhifedd. Gwnaethom ganolbwyntio'n benodol ar ddefnyddio adnoddau staff i wella ein darpariaeth yn y Gymraeg. Rydym hefyd yn clustnodi swm yn flynyddol ar gyfer gwersi offerynnol ac yn rhan-dalu costau gwibdeithiau.	
<i>The Pupil Development Grant is used purposefully to meet the needs of specific pupils, by purchasing resources and securing additional staff to support pupils and raise standards in specific areas of literacy and numeracy. We especially focused on utilizing staff resources to enhance our provision in Welsh. We also provide funding for music lessons and for subsidizing trips and excursions.</i>	

4. Cyrchfannau y Disgyblion sydd yn ymadael / Destination of School Leavers:**Ysgolion Cynradd / Primary Schools:**

Nifer y Disgyblion sydd yn gadael ar gyfer Ysgol Uwchradd ar ddiwedd y Flwyddyn Academaidd flaenorol: <i>Number of Pupils leaving for Secondary School at the end of the previous Academic Year:</i>	2
---	---

Yr Ysgol(ion) Uwchradd a'r nifer sydd yn mynychu: <i>The Secondary School (s) and the number attending:</i>	Ysgol 1 <i>School 1</i>	1	Ysgol 2 <i>School 2</i>	1	Ysgol 3 <i>School 3</i>	
<p>Gadawodd 2 ddisgybl ar ddiwedd Blwyddyn 6 yn Haf 2022. Mae un yn mynychu Ysgol Penweddig ac un yn mynychu Ysgol Penglais, Aberystwyth. Rydym yn dymuno'r gorau i'r ddwy ac yn diolch iddynt am eu cyfraniad i fywyd a gwaith yr ysgol dros y blynnyddoedd.</p> <p><i>2 pupils left at the end of Year 6 in Summer 2022. One attends Ysgol Penweddig, and one attends Ysgol Penglais, Aberystwyth. We wish both of them all the best and thank them for their contribution to the life and work of the school over the years.</i></p>						

5. Cysylltiadau gyda'r Gymuned / Links with the Community:

Cysylltiadau'r Ysgol gyda'r gymuned (i gynnwys cysylltiadau gyda'r Heddlu):

The School's links with the community (including links with the Police):

Profodd 2021-22 i fod yn flwyddyn ryfedd arall i bob un ohonom, gyda'r ysgol yn gorfod ymdopi gyda disgyblion, staff a rhieni'n dioddef o effeithiau Covid-19. Yn ystod y flwyddyn llaciwyd ar y cyfyngiadau'n raddol ac mae'n hyfryd dweud bod yr ysgol wedi manteisio ar rai cyfleoedd newydd.

Roedd hi'n braf gweld y cysylltiad gydag aelodau tîm Ceredigion Actif yn ymweld i hyfforddi'r plant lleiaf i ddefnyddio beic yn gywir a chynnal sesiynau i hyfforddi'r Llysgenhadol Efydd.

Hoffwn ddiolch i aelodau'r CRhA am eu cefnogaeth i'r ysgol a sicrhau bod cyflenwad o arian ar gael i archebu adnoddau ac i fynd ar wibdeithiau niferus. Rwy'n ddiolchgar iawn i bawb sydd wedi gallu helpu'r ysgol mewn unrhyw ffordd yn ystod y flwyddyn.

Mae'r bartneriaeth ffederal gydag Ysgol Craig yr Wylfa wedi parhau gyda'r staff yn mynychu rhai gweithgareddau a sesiynau hyfforddiant gyda'i gilydd.

Rydym yn ffodus iawn o'n cysylltiad â'r heddlu lleol. Trefnwyd sawl ymweliad dros TEAMS i atgyfnerthu diogelwch cymunedol a / neu agweddau o blismona.

2021-22 proved to be another strange year for all of us, with the school having to cope with pupils, staff and parents suffering from the effects of Covid-19. During the year the restrictions were gradually relaxed, and the school certainly took advantage of some new opportunities.

It was good to know that the link with the Ceredigion Actif team was reinstated with members visiting to train the youngest children to use a bike correctly and holding sessions to train the Bronze Ambassador.

I would like to thank the members of the PTA for their support to the school and ensuring that there is a supply of money available to order to buy resources and to subsidise excursions. I am very grateful to everyone who has been able to help the school in any way during the year.

The federal partnership with Ysgol Craig yr Wylfa has continued with the staff attending some activities and training sessions together.

We are very fortunate in our association with the local police. Several visits were organized on TEAMS to reinforce community safety and / or aspects of policing.

6. Polisiâu / Strategaethau a fabwysiadwyd gan y Corff Llywodraethol: Policies / Strategies adopted by the Governing Body:

Mae staff a llywodraethwyr yn adolygu polisiâu yn rheolaidd ac yn mabwysiadu polisiâu'r Cyngor Sir yn ein cyfarfodydd tymhorol.

Staff and governors regularly review policies and adopt the County Council's policies at our termly meetings.

7. Dyddiadau Tymor ac Amser Sesiynau / Term Dates and Session times:

Atodwch Dyddiadau Gwyliau Ysgol ar gyfer y Flwyddyn Academaidd (ar gael ar wefan yr Awdurdod Lleol)

Attach School Holiday Dates for the Academic Year (can be obtained from the LA website).

8. Newidiadau i Brospectws yr Ysgol ers llynedd / *Changes to the School Prospectus since last year:*

Gwnaed llawer o fân newidiadau i gynnwys Brospectws yr Ysgol yn ystod proses adolygu wrth inni baratoi ar gyfer Cwricwlwm i Gymru. Gellir gweld y Brospectws diwygiedig ar wefan yr ysgol.

Many minor changes were made to the content of the School Prospectus during a review process as we prepare for the Curriculum for Wales. The revised Prospectus can be found on the school website.

9. Y Cwricwlwm / *The Curriculum:*

Datganiad Cwricwlwm yr ysgol / *The school's Curriculum Statement:*

Gwybodaeth ynglŷn â chwricwlwm a dulliau addysgu yn yr ysgol / *Information regarding the curriculum and teaching methods at the school:*

Darpariaeth i Ddisgyblion ADY / *Provision of ALN Pupils:*

Pennaeth (cyfrifoldeb dros CPA) – Mr Hefin Jones – **Headteacher (responsible for staff PPA time)**

Pennaeth Cynorthwyol ac Athrawes Blwyddyn 3 a 4 – Miss Sioned Morris – **Assistant Headteacher and Years 3 and 4 Teacher**

Athrawes Blwyddyn 1 a 2 – Mrs Llio Rhys – **Years 1 and 2**

Athrawes Dosbarth Derbyn – Miss Buddug Williams – **Reception Class**

Blwyddyn 5 and 6 – Mrs Sara Hughes a Mr Hefin Jones – **Years 5 and 6**

Staff Cynorthwyol – Eleri Hopkins, Vicky Joseph, Linsey Glover, Hanna Watkin, Claire Jones, Megan Evans, Iona Sawtell (Cynorthwywyr Addysgu / **Teaching Assistants**), Claire Jones (Swyddog Gweinyddol / **Administration**), Jennifer Jones, Natalie Evans (Gegin / **Kitchen**), Ruslana Johnson (Glanhau / **Cleaning**).

Hoffwn fanteisio ar y cyfle i ddiolch yn fawr i Sionna Hutton ac Angharad Rennie-Davies am eu gwaith yn yr ysgol. Pob hwyl iddi wrth ddilyn llwybrau gyrfa newydd.

Hoffwn ddiolch yn ddiffuant i'r holl staff am eu hymroddiad i'r ysgol yn ystod y cyfnod anodd yma. Maent wedi dyfalbarhau gyda'u dysgu mewn amgylchiadau hynod anghyffredin ac wedi parhau i ofalu am les a hapusrwydd y plant ynghanol delio gydag effeithiau Covid-19. Cafwyd rhai cyfnodau heriol tu hwnt, ond trwy gydweithio agos, ni fu'n rhaid cau'r ysgol yn llwyr sydd yn glod i bawb oedd ynghlwm â'r sefyllfa. Hoffwn ddiolch o galon i chi gyd am eich ymroddiad i'r ysgol.

Yn ystod 2021 – 2022, roedd gan oddeutu 30% o ddisgyblion anghenion dysgu ychwanegol. Tua 35% o blant sy'n byw mewn cartrefi lle mae o leiaf un o'r rhieni'n siarad Cymraeg, ond o weithio'n galed yn yr ystafelloedd dosbarth, rydym yn falch iawn bod bron pawb yn gallu siarad Cymraeg yn rhugl erbyn diwedd CA2. Mae canran y plant sydd â hawl i brydau ysgol am ddim wedi aros ar oddeutu 13%.

Mae adeilad yr ysgol yn cynnwys neuadd, 5 ystafell ddosbarth o fewn y prif adeilad ynghyd ag ystafell ddosbarth symudol, swyddfa, cegin a tholedau. Mae yma iard, cae chwarae sylweddol, lloc ar gyfer plant y Cyfnod Sylfaen a gardd yn rhan o'r ysgol hefyd. Er mwyn diogelwch y plant mae ffens bob ochr i adeilad yr ysgol.

Mae'r ysgol yn gwneud pob ymdrech i sicrhau fod anghenion y disgyblion yn cael eu diwallu fel eu bod yn gallu cyrraedd eu potensial fel unigolion. Bu gallu parhau i gyflogi staff cynorthwyol o'r safon uchaf yn hollbwysig i ddatblygiad nifer sylweddol o'r plant dros y flwyddyn ac rydym yn ddiolchgar i bob un ohonynt am eu gwaith a'u hymroddiad i'r ysgol.

Does dim plentyn â datganiad o addysg arbennig yn yr ysgol ar hyn o bryd.

Mae prosesau monitro'r ysgol wedi tynnu sylw at y ffaith bod ansawdd ac amrywiaeth profiadau dysgu disgyblion yn ymhob dosbarth yn dda gyda rhai agweddau rhagorol. Mae staff yn adolygu'r cwricwlwm o ganlyniad i ddatblygiadau newydd ac yn addasu yn unol â hynny. Maent wedi bod yn targedu agweddau ar lythrennedd, rhifedd a thechnoleg gwybodaeth yn unol â blaenoriaethau cenedlaethol ac mae nifer o raglenni ymyrraeth wedi'u rhoi ar waith yn gadarn i ganolbwyntio ar sgiliau darllen, sillafu, rhifedd ac ar fedrau cymdeithasol disgyblion.

Mae'r ysgol yn gwneud pob ymdrech i sicrhau bod anghenion disgyblion yn cael eu diwallu fel y gallant gyrraedd eu potensial fel unigolion. Mae'r gallu i barhau i gyflogi staff cymorth o'r safon uchaf yn hanfodol i ddatblygiad nifer sylweddol o blant dros y flwyddyn ac rydym yn ddiolchgar i bawb am eu gwaith a'u hymroddiad i'r ysgol.

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw blentyn â datganiad o addysg arbennig yn yr ysgol.

Mae gan yr ysgol bolisi Addysg Rhyw a Pherthynas sy'n nodi hawl rhieni i fynd â'u plant o'r gwersi hyn os dymunant, ond bydd yr hawl hynny'n cael ei ddiddymu wrth i ni fabwysiadu Cwricwlwm i Gymru yn llawn ym Medi 2022.

I would like to take this opportunity to thank Sionna Hutton and Angharad Rennie-Davies for their work in the school. Good luck to them as they pursue new career paths.

I would like to sincerely thank all the staff for their commitment to the school during this difficult period. They have persevered with their learning in extremely unusual circumstances and have continued to look after the welfare and happiness of the children amidst dealing with the effects of Covid-19. There were some extremely challenging periods, but through working together closely, the school stayed open which is a credit to everyone involved with the situation. I would like to thank you all wholeheartedly for your dedication to the school.

During 2021 - 2022, approximately 30% of pupils had additional learning needs. About 35% of children live in homes where at least one of the parents speaks Welsh, but by working hard in the classrooms, we are delighted that almost everyone can speak Welsh fluently by end of KS2. The percentage of children entitled to free school meals remained at around 13%.

The school building comprises a hall, 5 classrooms within the main building as well as a mobile classroom, office, kitchen and toilets. The school also has a yard, a large playing field, an enclosure for Foundation Phase children and a garden. For the safety of the children there is a fence flanking the school building.

The school's monitoring processes have highlighted that the quality and variety of pupils' learning experiences in all classes are good with some outstanding aspects. Staff review the curriculum as a result of new developments and adapt accordingly. They have been targeting aspects of literacy, numeracy and information technology in line with national priorities and a number of intervention programs have been robustly implemented to focus on reading, spelling, numeracy and social skills.

The school makes every effort to ensure that pupils' needs are met so that they can reach their potential as individuals. The ability to continue employing top quality support staff is crucial to the development of a significant number of children over the year and we are grateful to all for their work and dedication to the school.

There are currently no children with a statement of special education at the school.

The school has a Sex and Relationship Education policy that identifies parents right to take their children from these lessons if they so wish but this right will be removed as we fully adopt the Curriculum for Wales in September 2022.

10. Iaith / Language:

Categori iaith yr Ysgol / School's Language Category:

CYMRAEG / **WELSH**

Gwybodaeth ynglŷn â defnydd yr iaith Gymraeg yn yr ysgol (gan ddisgyblion o bob grŵp oedran):
Information regarding the use of Welsh language in the school (by pupils of all age groups):

Mae Ysgol Tal-y-bont yn ysgol gynradd Gymraeg. Yn y Cyfnod Sylfaen mae'r profiadau dysgu trwy gyfrwng y Gymraeg yn 100%. Cyflwynir Saesneg fel pwnc yng Nghyfnod Allweddol 2 ac mae'r profiadau dysgu trwy gyfrwng y Gymraeg yn y cyfnod allweddol yma oddeutu 75%.

At ei gilydd, mae'r plant yn datblygu dealltwriaeth dda o'r Gymraeg ac yn defnyddio geirfa a chystrawen y Gymraeg yn gywir ar y cyfan. Rydym wedi canolbwyntio ar ddysgu a defnyddio patrymau iaith syml yn gywir er mwyn gwella eu medrau llafar.

Ysgol Tal-y-bont is a Welsh-medium primary school. In the Foundation Phase the learning experiences through the medium of Welsh are 100%. English is introduced as a subject in Key Stage 2 and the learning experiences through the medium of Welsh in this key stage are around 75%.

Overall, the children develop a good understanding of the Welsh language and they use vocabulary and syntax correctly. We have focused on learning and using simple language patterns correctly to improve oral skills.

11. Cyfleusterau Toiledau (gan gynnwys trefniadau glanhau) / Toilet Facilities (including cleaning arrangements):

Mae toiledau ar gyfer plant ac oedolion yn y prif adeilad. Mae yna hefyd doiled ar gyfer y staff cymorth (glanhau / cegin). Mae'r toiledau'n cael eu glanhau bob diwrnod ysgol ac mae'r staff yn monitro eu glendid.

There are toilets for children and adults in the main building. There is also a toilet for the support staff (cleaning / kitchen). The toilets are cleaned every school day and the staff monitor their cleanliness.

12. Bwyta ac Yfed Iach / Healthy Eating and Drinking:

Gweithredu a wnaethpwyd gan yr ysgol i hyrwyddo bwyta ac yfed iach:
Action taken by the school to promote healthy eating and drinking:

Mae'r ysgol yn rhan o 'Fenter Ysgolion Iach' Ceredigion ac yn gwneud pob ymdrech i sicrhau bod y disgyblion yn dysgu'r agwedd hon mewn ffordd ymarferol a chyfleus. Credwn fod gan y mwyafrif o blant ddealltwriaeth dda o'r angen i feithrin agweddau personol iach; gan gynnwys ffitrwydd ac mae'r trefniadau effeithiol hynny'n bodoli i hyrwyddo buddiannau byw yn iach i ddatblygu ffitrwydd disgyblion.

Mae'r ysgol hefyd yn hybu egwyddorion Eco-Ysgolion mewn gwersi yn y dosbarth a thu allan pan mae'n addas gwneud hynny.

CLWB BRECWAST

Rydym yn falch iawn o'r ymdrechion i gadw'r ddarpariaeth bwysig yma. Hoffwn ddiolch i chi, fel rhieni, am gefnogi'r clwb, ac i'r staff am eu gwaith. Weithiau, bydd hyd at 50% o'r plant yn defnyddio'r Clwb Brecwast.

The school is part of the Ceredigion 'Healthy Schools Initiative' and makes every effort to ensure that pupils learn this aspect in a practical and convenient way. We believe that most children have a good understanding of the need to foster healthy personal attitudes; including fitness and those effective arrangements exist to promote the benefits of healthy living to develop pupils' fitness.

The school also promotes the principles of Eco-Schools in classroom and outdoor lessons when it is appropriate to do so.

BREAKFAST CLUB

We are very proud of the efforts to keep this important provision here. I would like to thank you, as parents, for supporting the club, and to the staff for their work. At times, up to 50% of the children use the Breakfast Club.

Deiseb rhieni a chyfarfodydd:**Parental petitions and meetings:****1. Deiseb / Petitions:**

Mae Deddf Safonau a Thrafnidiaeth Ysgolion (Cymru) 2013 yn darparu trefniadau sydd yn galluogi rhieni i ofyn am gyfarfod gyda'r Corff Llywodraethol. Bydd angen i rieni gyflawni pedwar gofynion statudol wrth ofyn am gyfarfod, sy'n cynnwys:

The School Standards Act 2013 (Section 94) provides arrangements whereby parents can request a meeting with the Governing Body. Parents will need to fulfil four statutory requirements when requesting a meeting which include:

1.	Dylid deiseb cael ei chyflwyno gyda llofnod 10% o ddisgyblion cofrestredig neu rieni 30 o ddisgyblion cofrestredig (pa bynnag yw'r isaf). <i>A petition should be presented with the signatures of the parents of 10% of registered pupils or the parents of 30 registered pupils (whichever is the lower).</i>
2.	Rhaid i bwrpas y cyfarfod bod i drafod materion sy'n berthnasol i'r ysgol. <i>The meeting must be of the purpose to discuss matters relating to the school.</i>
3.	Uchafswm o gyfarfodydd gall rieni alw mewn blwyddyn ysgol ydy tri (3). <i>The maximum number of meetings that parents can request in a school year is three (3).</i>
4.	Rhaid bod digon o ddyddiau ysgol fod ar ôl mewn blwyddyn i gynnal cyfarfod. <i>There must be sufficient school days left in the year to allow a meeting to be held.</i>

Mae gofynion statudol ychwanegol ynghylch y cyfarfod yn cynnwys:**Further statutory requirements regarding the meeting include:**

1.	Rhaid i'r Cyfarfod cael ei gynnal o fewn 25 diwrnod ysgol o dderbyn y deiseb. <i>The Meeting must be held within 25 school days of receiving the petition.</i>
2.	Mae cyfnod y 25 diwrnod yn dechrau y diwrnod ar ôl derbyn y deiseb. <i>The 25 day period commences the day after receipt.</i>
3.	Os oes angen cynnal cyfarfod arall o ganlyniad i ddeiseb wahanol, ni fydd y cyfnod 25 diwrnod hwnnw yn dechrau tan y diwrnod ar ôl i'r gyfarfod arall cael ei gynnal. <i>If another meeting is required as a result of a different petition, the 25 day period will not commence until the day after the other meeting has been held.</i>
4.	Bydd y cyfarfodydd yn agored i holl rieni o ddisgyblion cofrestredig yn yr ysgol, y Pennaeth ac unrhyw berson arall caiff eu gwahodd gan y Corff Llywodraethol. <i>Meetings will be open to all parents of registered pupils at the school, the headteacher and any other person invited by the Governing Body.</i>
5.	Rhaid i hysbysiad o gyfarfodydd i rieni gynnwys y dyddiad, amser a lleoliad y cyfarfod a'r mater(ion) i'w trafod.

Notification of meetings to parents must include the date, time and venue of the meeting and the matter(s) to be discussed.

Rhaid i'r Corff Llywodraethol hysbysu'r rhieni'n flynyddol am yr hawl i gyflwyno deiseb am gyfarfod gan ddefnyddio'r pwerau a ddarperir gan Adran 94.

The Governing Body must inform parents annually of the right to petition a meeting using the powers provided by Section 94.

NEWIDIADAU I

GYFARFODYDD BLYNYDDOL Y RHIENI / LLYWODRAETHWYR (2013)

Mae Adran 94 y Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 (y Ddeddf) yn gwneud newidiadau pwysig i'r trefniadau deddfwriaethol blaenorol oedd yn ymwneud â Chyfarfodydd Blynyddol y Rhieni/Llywodraethwyr. Mae'n darparu trefniadau newydd lle gall rhieni ofyn am gyfarfod gyda chorff llywodraethol.

Fodd bynnag, bydd angen i'r rhieni fodloni pedwar (4) gofyniad statudol wrth alw cyfarfod sef:-

- (i) rhaid i rieni 10% o'r disgyblion cofrestredig, neu rieni 30 o'r disgyblion cofrestredig (pa un bynnag sydd isaf) arwyddo deiseb yn gofyn am gyfarfod;
- (ii) rhaid mai diben y cyfarfod yw trafod materion sy'n ymwneud â'r ysgol;
- (iii) y nifer fwyaf o gyfarfodydd y gall rhieni ofyn amdanynt o fewn unrhyw flwyddyn ysgol yw tri (3);
- (iv) rhaid bod yna ddigon o ddiwrnodau ysgol ar ôl yn y flwyddyn ysgol i ganiatáu cyfarfod.

At hynny:-

- (a) rhaid cynnal y cyfarfodydd cyn diwedd cyfnod o 25 niwrnod;
- (b) mae'r cyfnod o 25 niwrnod yn cychwyn y diwrnod ar ôl derbyn y ddeiseb, ond nid yw'n cynnwys unrhyw ddiwrnod nad yw'n ddiwrnod ysgol;
- (c) os oes angen cynnal cyfarfod arall o ganlyniad i ddeiseb wahanol, ni fydd y cyfnod o 25 niwrnod yn dechrau tan y diwrnod ar ôl cynnal y cyfarfod arall;
- (ch) rhaid bod digon o ddyddiau ar ôl yn y flwyddyn ysgol i gynnal cyfarfod cyn diwedd y cyfnod o 25 niwrnod;
- (d) bydd cyfarfodydd yn agored i holl rieni'r disgyblion cofrestredig yn yr ysgol, y Pennaeth ac unrhyw un arall a wahoddir gan y corff llywodraethol;
- (dd) mae'n rhaid i hysbysiad y cyfarfodydd i'r rhieni gynnwys dyddiad, amser a lleoliad y cyfarfod ynghyd â'r mater neu faterion i'w trafod.

Bydd angen i gyrff llywodraethu roi gwybod i'r rhieni yn flynyddol am yr hawl i ddeisebu cyfarfod trwy ddefnyddio'r pwerau a ddarperir gan Adran 94.

CHANGES TO THE

ANNUAL PARENT/GOVERNOR MEETINGS (2013)

Section 94 School Standards and Organisation (Wales) Act 2013 (the Act) makes important changes to the previous legislative arrangements in respect of the Annual Parent/Governor Meetings. It provides new arrangements whereby parents can request a meeting with a governing body.

However, the parents will need to satisfy the four (4) statutory requirements when calling a meeting which are as follows:-

- (i) that the parents of 10% of registered pupils, or the parents of 30 registered pupils (whichever is the lower) must sign a petition requesting a meeting;
- (ii) the meeting must be for the purpose of discussing matters relating to the school;
- (iii) the maximum number of meetings that parents can request in any school year is three (3);
- (iv) there must be sufficient school days left in the school year to allow a meeting to be held.

Further:-

- (a) meetings must be held before the end of a 25 day period;
- (b) the 25 day period commences the day after receipt of the petition but does not include any day which is not a school day;
- (c) if another meeting is required to be held as a result of a different petition the 25 day period will not commence until the day after the other meeting has been held;
- (d) there must be sufficient days left in the school year to allow a meeting to be held before the end of the 25 day period;
- (e) meetings will be open to all parents of registered pupils at the school, Head and any other person invited by the governing body;
- (f) notification of meetings to parents must include the date, time and venue of the meeting and the matter or matters to be discussed.

Governing bodies will need to inform the parents annually of the right to petition a meeting using the powers provided by Section 94.